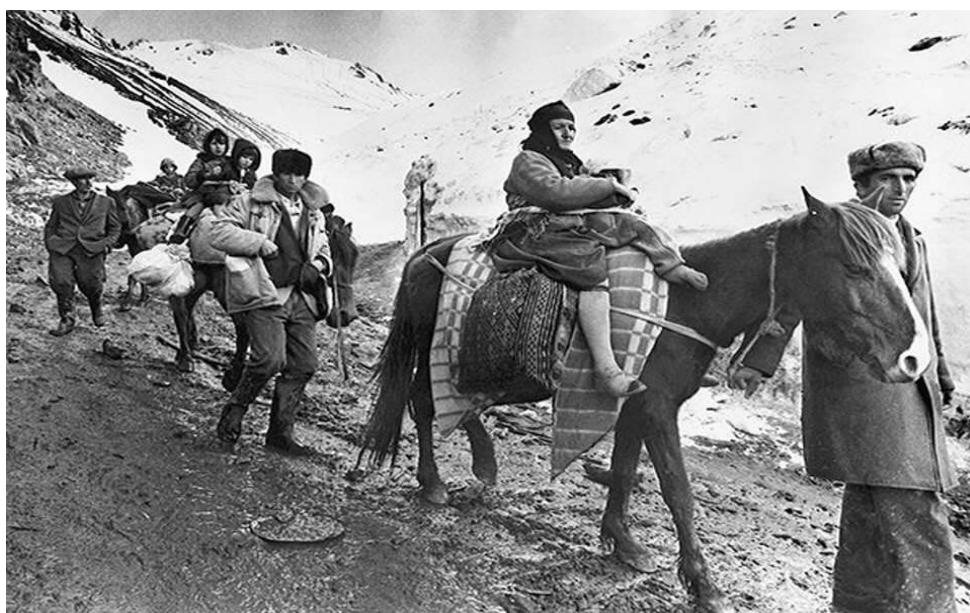

Qərbi Azərbaycan - doğma vətənə qayıdış!

**Ermənistana
xatırlatmaq lazımdır –
hansı yolla olursa-olsun...**

ləri ilə bağlı qaldırılmış məsələyə fərqli münasibət sərgiləyirlər. Daha dəqiq desək, bəyan edirlər ki, öz ev-eşiklərindən qovulmuş azərbaycanlıların geri dönmələri və təminatları üçün vəsaitləri yoxdur (?!) Buradan meydana belə bir sual çıxır: onda məntiq haradadır? Qarabağdakı separatçılar üçün qanunsuz evlər tikmək üçün maliyyə vəsaitləri təpilir, amma əsrlər boyu Qərbi Azərbaycanda yaşamış və artıq geri dönmələrini səbirsizliklə gözləyən azərbaycanlılar üçün yox?

**1987-ci ildən başlayaraq və XX
əsrde İrəvan xanlığı üzərində¹
qurulmuş Ermənistən ərazilərindən
azərbaycanlıların sayca üçüncü
deportasiya aktı həyata keçirilib**

Mövzu ilə bağlı azərbaycanlı tarixçi professor Kamran Rüstəmov maraqlı və diqqətçəkən açıqlaması ilə yadda qalıb. Onun sözlərinə görə, 1987-ci ildən başlayaraq və XX əsrde İrəvan xanlığı üzərində qurulmuş Ermənistən ərazilərindən azərbaycanlıların sayca üçüncü deportasiya aktı həyata keçirilib. Belə ki, azərbaycanlıların öz doğma torpaqlarından qovulma prosesi xüsusi qəddarlıqlarla müşahidə edilib. Bütövlükdə isə, Ermənistəndən zor və güclü yolu ilə 250 min-

ni bildirərkən deyib ki, Ermənistən beynəlxalq proses çərçivəsində hazırda onun ərazisi sayılan coğrafi yerlərdən qovulmuş azərbaycanlıların təhlükəsiz şəkildə öz yurdlarına qayıtması üçün şərait yaratmağa, habelə oraya qayıtdıqdan sonra onların fərdi və kollektiv hüquqlarını təmin etməyə borcludur. Biz bu kimi bəyanatlardan daha hansı nəticələri hasil edə bilərik?

Beleliklə, həm parlament spikerinin, həm də Prezident köməkçisinin bəyanatları beynəlxalq hüquqa söykənir və İrəvan azərbaycanlılarının Ermənistən ərazilərinə dönmələri üçün qəti addımlar atmalıdır!

**Bir ölkə ki əsrlər boyu orada yaşa-
mış insanların geri qayıtmaları tələbi-
ni yerinə yetirə bilmirsə, onda
Ermənistən bir ölkə olaraq mövcud
olmadığı qənaətinə də gəlmək olar**

Daha bir amil budur ki, İrəvan bu məsələdən əsla yaxasını kənarə çəkə bilməz. Və on əsası, əger bir ölkə əsrlər boyu orada yaşaşmış insanların geri qayıtmaları tələbini yerinə yetirə bilmirsə, bunu maliyyə vəsaiti tərefindən mümkün olmadığını behanə edir-sə, onda Ermənistən bir ölkə olaraq mövcud olmadığı qənaətinə də gəlmək olar. Hansı ki, İrəvanın bəyanatı artıq bu mövzu-

dən çox azərbaycanlı deportasiyaya məruz qalıb.

Yeyd edək ki, Qərbi Azərbaycan icması da artıq bu məsələni aktuallaşdırıb və parallel olaraq bir sıra beynəlxalq institutlara müraciətlər ünvanlayaraq həm özlərinin, həm də dədə-babalarının doğma yurdlarına geri dönmələri ilə bağlı tələblər irəli sürüblər.

**Ermənistəndən qovulan azərbaycanlı-
ların öz doğma yurd-yuvalarına geri
dönmələrinə haqları çatır və bu,
onların bilavasitə təbii hüquqlarıdır**

Onu da xatırladaq ki, Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova Bəhreyn krallığının paytaxtı Manamada keçirilən 146-ci Parlamentlərarası ittifaq assambleyasındaki

çıxışı zamanı bəyan edib ki, mövcud Ermənistəndən qovulan azərbaycanlıların öz doğma yurd-yuvalarına geri dönmələrinə haqları çatır və bu, onların bilavasitə təbii hüquqlarıdır. Onun sözlərinə görə, bu hüquq Ümumdünya insan hüquqları bəyan-naməsində, eləcə də digər beynəlxalq aktlarda da qeyd olunub.

Azərbaycan Prezidentinin köməkçisi Hikmat Hacıyev isə mövzu ilə bağlı fikirləri-

da səslənib: "Bizim Azərbaycandan geri dönenlərin yaşayış evləri ilə təmin etməyə vəsaitlərimiz yoxdur" (?!).

Halbuki, yuxarıda da qeyd edildiyi kimi, Ermənistən Qarabağa – Azərbaycanın iqtisadi regionunda inşa edilən qanunsuz evlərə pul-para ayırmağa gücü çatır, hansı ki, bu ərazilərdə birmənli olaraq azərbaycanlılar yaşayırıldılar.

**Ermənistən RSK-nın yerləşdiyi
ərazilərə Ermənistən ermənilərini
köçürmək marağında qalır?**

Üstəlik, Ermənistən daha bir məqsədi budur ki, Azərbaycanın Qarabağ regionuna gücləri çatacaq qədər erməniləri köçürmək. Bu məqsəd isə birbaşa 10 noyabr 2020-ci il üçtərəflı bəyanatına zidlik təşkil edir. Çünkü bəyanatı əsasən, həmin torpaqlara da azərbaycanlılar geri döñəcklər. Daha bir sual – hazırda Rusiya sülhməramlıları kontingentinin müvəqqəti yerləşdikləri ərazilərə bir nəfər də olsun azərbaycanlı geri qayıdbı? Cavab – yox!

Deməli belə çıxır ki, Ermənistən bu məsələdə də prosesi uzadır və həmin vəsiyyə ilə yaxasını kənarə çəkməyə cəhdler göstərir. Lakin belə cəhdler nə zamana qədər davam edəcək, ya da Ermənistən rəhbərliyi dalana direndiklərinin fərqine varmayıaraq öz müqəddərətinin necə olacaq barede düşünürmü? Düşünmürsə, demək ki, xatırlatmaq lazımdır – hansı yolla olursa-olsun...

Rövşən RƏSULOV

**Qarabağdakı separatçılar üçün
qanunsuz evlər tikmək üçün maliyyə
vəsaitləri təpilir, amma əsrlər boyu
Qərbi Azərbaycanda yaşamış və
artıq geri dönmələrini səbirsizliklə
gözləyən azərbaycanlılar üçün yox?**

Sirr deyil ki, Ermənistən hər il öz bütçəsindən Qarabağ separatçılarına maliyyə yardımı ayırır və həmin vəsaitlərin yaşayış komplekslərinin tikintisine xərcləndiyi bildirilir. Biz burada göndərilən vəsaitlərin hansı üsullarla separatçı-quldur rejimin ciblərinə axması barədə deyil, fərqli mövzuya toxunmaq istərdik.

Məsələ ondadır ki, Ermənistən rəhbərliyi 1988-89-cu illərdə Qərbi Azərbaycan torpaqlarından deportasiya edilmiş azərbaycanlıların öz doğma yurd-yuvalarına geri dönmə-